

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrivm Miracvlorvm Et Historiarvm Memorabilivm Lib.
XII**

Caesarius <Heisterbacensis>

Antverpiae, 1605

De eodem Rege simplice, qui monachum in Abbatem sancti Dionisij
promouit, praelatis ambitiosis prudenter amotis, cap. 14.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13177

Ante hoc triennium, defuncto Abbe sancti Dionisij, gentis Francorum Apostoli, cum di-
fissima illa Abbatia vacaret, & ad eam plutes
aliparent, venit ad Regem sepe dictum is, qui in con-
gregatione videbatur esse potior, Præpositus videlicet,
pro Abbatia supplicans, & dicens; Domine ecce quin-
gentas offero vobis libras, ut propitius mihi sitis in
hac Abbatia. Cui Rex nihil promittens, sed simonia-
cum muneris receptione, quasi in arce spei ponens, re-
spondit: Date pecuniam Camerario meo secrete. Re-
cedente igitur Præposito, & quasi de regio fauore cer-
tificato, Cellerarius, de his nihil sciens, eundem regē
adit, & Præposito, similia petens, similem pecuniæ
quantitatē obtulit, a quo simile responsum accepit.
Nouissimè venit thesaurorum infidus custos, & ipse
pro Abbatia Regi quingentas libras offerens: cui sicut
superioribus responsum est. Et licet Rex, sicut homo
prudens, dissimularet; plurimum tamen ei displicebat
trium illorum monachorum ambitio, & proprietatis
vitium, imò tam execrabile furtū, sciens oblatā pecu-
niā monasterio fuisse subtractam. Præfixit tamen
conuenti diem, in qua eis Abbatem constitueret, eo
quod Abbatia in manus eius deuoluta fuisset. Sedente
Rege in capitulo, verbis ad hoc idoneis præmissis, cū
diligenter circumspiceret, & personas consideraret,
tres prædicti monachi, Præpositus videlicet, Cellera-
rius & Sacrifa in summa expectatione erat positi, sin-
guli per momenta singula Abbaliam sibi sperantes es-
se porrigidam. Et licet spes sancta non confundat, Rom. 5.
omnes tamen in sua expectatione sunt confusi: nā Rex
videns monachū quendam simplicem in angulo ca-
pituli residentem, & nihil minus quā de Abbatia spe-
rantē, inspiratione diuina ut surgeret præcepit. Stante
illo cū verecundia coram Principe, dictū est ei ab eo-
dem rege: Domine en committo vobis Abbatia sancti
Dionisij. Quo audio, homo ille simplex cū regi nō af-
sentiretur, imò fortiter reclamaret, asserās se personā
esse humilem, priuatam, & despectam, atq; ad tantam

356 DE SIMPLICITATE
dignitatem nimis indignam, nimisque insufficientem,
se vituperando, apud Regem commendauit, & coegerat
eum. Postea subjecit: Domine, Ecclesia ista plurimis
debitis est obligata, nec est vnde soluatur. Cui Rex
subridendo respondit: En in instanti mille quingen-
tas libras vobis dabo, & cum necesse fuerit, vobis ac-
commadabo pecuniam, insuper auxilium & consilium
impendam, præcepitque Camerario supradictam pe-
cuniam ei afferri. Adhuc puto viuit, & forte per eum
domus illa melius regitur, quam per illos esset regen-
da, qui ad eius regimen aspirauerant. Occurrit mihi
& simile huic in hoc exemplo.

CAPUT XV.

Ante haec tempora, cum sub imperatore Frede-
rico, huius Frederici auo, una ex imperialibus
Abbatis vacaret, duoque electi essent, nec con-
cordare possent, unus illorum magnam sum mam at-
genti, quam in monasterio congregauerat, eidem Fre-
derico obtulit, quatenus sibi assisteret. Et promisit ei
pecunias excepta. Postea intelligens aduersarium eius
virum esse bonum, simplicem, & ordinatum, cœpit cu-
suis habere consilium, qualiter indignum amoueret,
& ob virtutes suas electum confirmaret. Et dixit ei
quidam: Domine, sicut audiui, monachi omnes ex re-
gula tenentur acus portare; sedente vobis in capitu-
lo, dicite illi inordinato, ut ad punctionem digitorum
vestrorum acum suam vobis accommodet, & cum non
habuerit, inuenietis contra eum occasionem quasi de
irregularitate. Quod cum factum fuisset, & ille non
haberet, ait alteri: Domine præstate vos mihi acum
vestram; quam cum ille mox extraheret, forte premo-
nitus: Respondit Imperator: Vos estis monachus in
ordine justus, & ideo tanto honore dignus: ego de-
creeueram honorare aduersarium vestrum, sed ille ir-
regularitate sua se reddidit indignum. Bene appareret
in his minimis quam negligens & dissolutus sit in ma-
ximis. Taliique sophismate monachum astutum Im-
perator amouit, & simplicem in Abbatem promovit.
APOLLONIUS: Ignorauit hactenus tantam fuisse virtu-

ter